Tidningen
Hemvärnet

Nationella skyddsstyrkorna

#5–2013

Höstens nedskärningar
Lyckad rekrytering
Bättre utvärderingar
Realistisk krigssimulator

STÖD TILL SAMHÄLLET

Insatser under september

Orienterad

Utmanande tävling för unga

Komplettera dig själv

Jag väljer denna gång att resonera lite kring hemvärnsförbandens utbildningssystem. Några år in i hemvärnets reformering kan jag konstateras att såväl krigsförbandsövningarna (KFÖ) som särskild övning förband (SÖF) är väl förankrad och genomförs på ett bra sätt. Det kommer att bli en utmaning att säkerställa att det finns ett bra innehåll även i den kommande övningsverksamheten, eftersom ni hemvärnssoldater blir duktigare med tiden, så att ni kan öva med en högre komplexitet. Samtidigt ser jag ett tydligt behov av att hela tiden jobba med förbandets rutiner och basförmågor, exempelvis förläggningstjänst, orientering i vid bemärkelse och skyddsvaktsförordnande.

VERKSAMHETEN VID särskild övning befäl (SÖB) är ganska given. Det är ett instrument för att kunna jobba med framför allt krigsplanläggning. Efter hand som våra regionala chefer genomför sin försvarsplanläggning så kommer hemvärnsförbanden att behöva jobba med att effektuera denna. Det bästa är naturligtvis att sedan kunna testa sin egen planläggning under förbands-KFÖ. SÖB är således inte, som det ofta utnyttjades till när systemet var nytt, ett instrument för planläggning av kommande övningar.

HEMVÄRNSFÖRBANDEN vilar på frivillighetens grund. Med frivillighet menar jag då viljan att på ideell basis delta i landets försvarsförberedelser vilket måste vara grunden för att man går med. Utöver detta tillkommer faktorer som kamratskap, intressanta övningar, föreningsverksamhet samt att soldaterna får olika former av mervärden som kan komma till nytta på arbetsplatsen eller i privatlivet.

I förlängningen medför ett sådant engagemang att man ofta är intresserad av att ytterligare utbilda och förkovra sig, för det ändamålet finns kompletterande utbildning (KU) eller som det heter på vissa platser ”hemortsutbildning”. Det är en möjlighet att vidareutbilda enskilda soldater eller delar av förbandet men kan inte ersätta sådant som måste övas under KFÖ eller SÖB. Deltagandet i KU bygger helt på frivillighet. I sin enklaste form är det möjlighet till skjutträning och i mer avancerade sammanhang kan det vara plutonchefens eller kompanichefens egen övning. Ekonomiska medel finns för KU och det är viktigt att det finns med i övningsplaneringen och i utbildningsprogram.

Varför tar jag då upp detta? Jo, jag har nåtts av en del synpunkter som säger att det i princip inte är ”tillåtet” att göra mer än ”KFÖ och SÖF”. Inget kan vara mer felaktigt, jag välkomnar att ni hemvärnssoldater vill förkovra er och bibehålla färdigheterna även mellan de stora övningstillfällena. ●

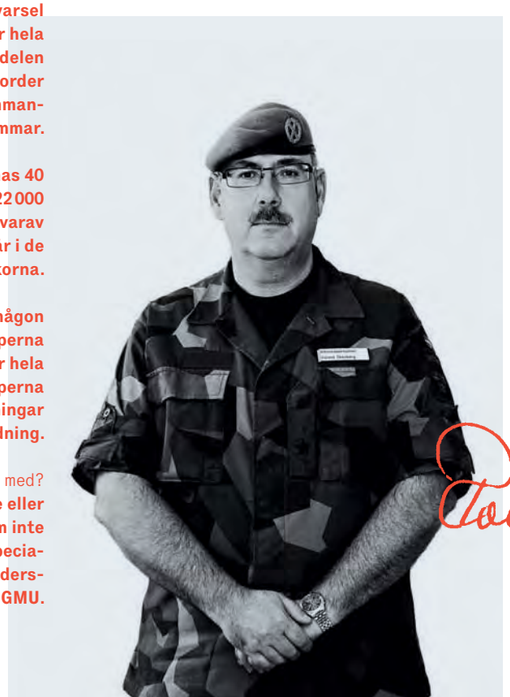

Roland Ekenberg

Fakta om hemvärnet:

Alla i hemvärnet är med frivilligt. Personalen övar mellan 4 och 13 dagar per år beroende på befattning. Uppfyller du ditt avtal får du minst 3 500 kronor per år. Du kan gå ur när du vill.

Hemvärnets viktigaste uppgifter är att bevaka, skydda, ytövervaka samt stödja det civila samhället vid fred, kris och krig.

Hemvärnsförbanden ska med mycket kort varsel kunna sättas in över hela landets yta. Med huvuddelen inom 24 timmar efter order och med tillfälligt sammansatta enheter inom 6 timmar.

År 2014 ska det finnas 40 bataljoner med cirka 22 000 hemvärnssoldater, varav cirka 17 000 ingår i de Nationella skyddsstyrkorna.

Alla soldater tillhör någon av de 22 utbildningsgrupperna som finns spridda över hela landet. Utbildningsgrupperna är ansvariga för övningar och utbildning.

Vill du gå med?
Gå in på hemvarnet.se eller soldat.nu, personer som inte gjort värnplikt kan bli specialister eller gå tremånadersutbildningen GMU.

Innehåll

#5—2013

24

18

28

38

12

6 | Utbildning
Utvärderingssystemet Marta.

8 | Rekrytering
Utbildningsgrupperna i toppen.

9 | Skyddsvakt
Alla träningsanläggningar uppdateras med träffregistrering.

10 | Stridssjukvårdare
Nu utbildas de på lokal nivå.

12 | Granskning
Hemvärnets personal och budget samt höstens nedskärningar.

16 | Intervju
Ultralöpare och äventyrare.

18 | Höjd beredskap
På spaning i Södermanland.

24 | Ungdomstävlingen
Utländska lag på pallen.

28 | Grafik
Personbil 8 passagerare.

30 | Stöd till samhället
Insatser under september.

34 | Stridsvärde
Lär dig springa energisnålt.

36 | Hemvärnet i bild
Läsarnas bilder.

37 | Insändare
Materielfrågor engagerar.

38 | Kultur
ARMA 3 recenseras.

Foto Lisa Björk

Chefredaktör
och ansvarig utgivare:
Therese Åkerstedt
08-788 97 38
red@tidningenhemvarnet.se

Reporter/redigerare:
Lisa Björk
reporter@tidningenhemvarnet.se

Redigerare:
Sara Bergfors

Korrektur:
Daniel von Sydow

Adress:
Tidningen Hemvärnet
Banérgatan 62
115 53 Stockholm
Telefon 08-788 75 00

TS-kontrollerad upplaga 2012:
36 000 exemplar

Tryck:
Sörmlands Grafiska AB

Annonsbokning:
Newsfactory
Fredrik Karlsson
08-505 73 874
fredrik.karlsson@newsfactory.se

Prenumerera:
100 kr för 6 nummer/år,
200 kr till utlandet
adm@tidningenhemvarnet.se
Bankgiro: 102-9321
Ange namn och adress.

Alla som är med i hemvärnet får tidningen gratis. Vid fel adress eller utebliven tidning ska du kontakta din utbildningsgrupp som sköter hemvärnssoldaternas adressregister, se hemvarnet.se.
Friexemplar: **Myndigheter, organisationer och personer vars arbete rör hemvärnet/Försvarsmakten har möjlighet att få tidningen gratis.**

Ge fan i att ändra!

I HÖST HAR DET stått i tidningar att pessimister lever längre eftersom de bland annat tar mindre risker. Frågan är väl om man vill leva längre om man är pessimistisk. Lite av ett moment 22.

I militära sammanhang framhålls bland annat initiativförmåga med ordspråk som ”anfall är bästa försvar”. Men fram till själva anfallet är det helt andra egenskaper som behövs för att förbandet ska vara i slagläge. Organisationsförmåga, riskanalysering, planering och sist men inte minst logistik. Att våra soldater får säker och funktionell utrustning borde vara självklart. Ändå delas för gamla kängor fortfarande ut till våra soldater.

DE SOM INTE gillar förändringar brukar kallas bakåtsträvare. Men faktum är att om man hela tiden ändrar i organisationer, rutiner, planer och förband så blir man inte bättre utan garanterat sämre. I stället för att ta små steg framåt så slänger man allt över bord så man får börja om från början när man väl insett sitt misstag. Försvarsplaneringen är ett bra exempel. Fördelen med att införa en massa förändringar är att man aldrig kan kritiseras och kan skjuta alla problem på framtiden. I Försvarsmakten har man de senaste åren infört ett nytt administrativt system, ett nytt personalförsörjningssystem samt förflyttat massor med personal från en myndighet till en annan. Och för att ge de anställda lite mer att göra så får cheferna sitta och planera om på grund av nedskärningar. Så de som faktiskt lyckats med sin rekrytering får dra ner på sina övningar och i stället få mer skrivbordstjänst.

Det blir lite ironiskt när man först har för få anställda soldater och när man väl rekryterat dem så har man för lite pengar att öva för. Problemet är att dessa nedskärningar även drabbar hemvärnet som redan har direkt tillgängliga och användbara förband. Skär man i hemvärnets budget kommer det i förlängningen även innebära en nedskärning av antalet hemvärnssoldater och i Sveriges insatsberedskap. Vi står för närmare hälften av insatsorganisation, i redan existerande personal, men bara för strax över fyra procent av budgeten. Läs mer om det i vår granskning.

INTRESSET FÖR att göra grundläggande militär utbildning, GMU, är stort. Jättebra. Men varför får vi inte 1 500 nyutbildade hemvärnssoldater varje år? I stället för att använda ett fungerande koncept som vi tidigare kört i hemvärnet så började man om helt från början - vilket gjort att vi sedan 2010 fått mindre än en tredjedel av behovet. I förra årets nummer fem kunde ni läsa exakt hur dåligt det gått. Nu har Högkvarteret börjat inse behovet av lokal rekrytering, vilket våra utbildningsgrupper påtalat hela tiden. Precis hur bra utbildningsgrupperna är på att nå ”målgruppen” kan ni läsa om på sidan 8.

Pessimistisk? Lite, men det är glömt till nästa övning. För det går trots allt väldigt bra för hemvärnet. Antalet hemvärnssoldater ökar för varje nummer. Så vi har anledning att vara optimistiska trots allt. Även om det gör att vi lever lite kortare. ●

Therese Åkerstedt

Av Therese Åkerstedt
Foto Anton Thorstensson/Combat Camera/Försvarsmakten

Revelj i ett av plutonens tält. Under Gävleborgsbataljonens KFÖ testades utvärderingssystemet Marta, dessutom deltog sex fotografer ur Combat Camera för att dokumentera verksamheten.

Gävleborgsbataljonen har testat utvärderingssystem

Behöver ni öva mer strid eller ska ni kanske hellre fokusera på skyddsvaktstjänst? Nu har utvärderingssystemet Marta testats av hemvärnet under Gävleborgsbataljonens krigsförbandsövning.

Observatörer med olika frågeställningar, så kallade Martaambassadörer, följde två insatskompanier samt ett bevakningskompani och informationen fördes sedan samman i ett dataprogram.

— Man får ett strukturerat underlag för fortsatt utbildning. Det är brett och fokuserar på helheten. Förbandschefen får veta statusen på sitt förband och ser vilka behov som finns, säger Fredrik Almér, utbildningschef på Gävleborgsgruppen.

— Det finns en stor frågebank skräddarsydd efter förbandens olika uppgifter, är det ett kok tittar man till exempel på livsmedelshygien. Man behöver skruva på frågorna ur hemvärnsperspektiv men metoden fungerar och skapar en spårbarhet, säger Fredrik Almér.

Kompanichefen Hans Bäcklund håller med:

— Det är ett bra verktyg för att se utbildningsståndpunkt och vilka kompetenser och brister förbandet har. Vissa saker som vi tyckte vi var halvdana på var vi redan bra på, då kan man lägga krut på annat. Eftersom man lägger in en massa parametrar som påverkar förbandet, som sömn, tid på dygnet, väder etc, så blir det en rättvis bedömning. Alla hemvärnsförband borde genomföra det vartannat, vart tredje år, säger han.

Fakta

Marta används för att utvärdera förbands förmåga och är framtagen av Markstridsskolan. Den används av majoriteten av markstridsförbanden sedan 2006 för att få en kontinuerlig uppföljning. För att kunna använda Marta krävs så kallade Martaambassadörer som värderar, evaluerar och certifierar förbanden.

SOM EN DEL av dokumentationen begärdes stöd av Combat Camera för bland annat produktion av ett videoinslag. Totalt deltog sex Combat Camera-fotografer, varav fyra nyanställda, för att öva sig själva.

— Det är ett bra typförband att öva i, de fick uppleva känslan att bli inkastade i en skyttepluton vilket är en del av vår normala verksamhet. Deras uppgift som soldater är att dokumentera verksamheten och de ingick antingen i en skyttegrupp eller följde plutonchefen, säger David Gernes, ställföreträdande chef på Combat Camera.

— Om ett hemvärnsförband får en skarp uppgift kan Combat Camera mycket väl få uppgiften att understödja det förbandet med visuell dokumentation. Därför är det viktigt för Combat Camera att öva med hemvärnet precis som med andra förband, så att våra specialister snabbt kan integreras i verksamheten. För den enskilde innebär det att snabbt vinna förtroende och därigenom få utrymme att lösa sin uppgift.

Anton Thorstensson var en av Combat Camera-fotograferna:

— Det var kul, jag tycker soldaterna var väldigt välkomnande och det vara bara att haka på. Vi följde med och fotograferade och skickade in bilder löpande till bataljonsstaben.

PÅ WEBBTIDNINGEN kan ni se ett bildspel från övningen med fotografernas egna favoritbilder och filmklippet hittar ni på Försvarsmaktens youtube-kanal. ●

FOTO: JOHAN LUNDAHL/COMBATCAMERA/FÖRSVARSMAKTEN

Soldater ur Gävleborgsbataljonen maskerar sig under övningen.

Under Gävleborgsbataljonens KFÖ övades förläggningstjänst såväl som tagande och försvarande av skyddsobjekt.

FOTO: JIMMY CROONA/COMBAT CAMERA/FÖRSVARSMAKTEN

FOTO: PETER ENGMAN

HAR DU NYHETER?
Maila nyhetstips till red@tidningen hemvarnet.se

FÖRSÖK MED GRANATKASTARE

Förevisning av granatkastare i Dalarna. Hemvärnet ska nästa år se över möjligheterna att införa granatkastarplutoner och genomföra tester hos Dalregementsgruppen och Gotlandsgruppen. Tanken är att rekrytera personal som redan utbildats på systemet. ● TÅ

Av Therese Åkerstedt

Utbildningsgrupperna i rekryteringstoppen

Intresset för att göra grundläggande militär utbildning, GMU, ökar. Men antalet rekryter som slutför utbildningen och går med i hemvärnet är långt från behovet på cirka 1500 årligen, trots att utbildningsgruppernas lokala rekrytering är framgångsrik.

Län med utbildningsgrupper som fast militär närvaro ligger i toppen av rekryteringsligan. Det visar en undersökning som Officerstidningen gjort som är baserad på befolkningsunderlag. I toppen ligger Blekinge län, till ytan landets minsta län, med Marinbasen i Karlskrona som stor arbetsgivare. Därefter kommer län där utbildningsgrupperna står för den militära närvaron: Gotlands, Gävleborgs, Jämtlands, Västernorrlands, Södermanlands och Värmlands län.

Varför ligger just Gotland så högt upp?

— Det är en väldigt bra fråga. Vi tycker inte rekryteringen går så lysande. I vår höst-GMU erbjuder vi 40 platser och där vill vi ha 40 gotlänningar, i dag har vi fem. Det är ett dåligt resultat, säger Hans Håkansson, chef på Gotlandsgruppen.

Ändå har mer än hundra personer från Gotland gjort antagningsprövning i år?

— Efter att de knappat in en ansökan har vi ingen möjlighet att följa upp ansökan. Vart tar de vägen sedan? Vi behöver tio-femton nya soldater per år för att kunna hålla liv i hemvärnsbataljonen. Förra året rekryterade vi 47 soldater, av dem var tre från GMU och resten var före detta värnpliktiga.

Vad är problemet?

— Systemet har varit för stelt och fyrkantigt, men nu ska vi få möjlighet att följa upp ansökningarna. Vi får till exempel inte rekrytera med egna lokala annonser. Behöver vi skära elefanter på affischerna för att rekrytera på Gotland så måste vi få ha det. Ska vi få verklig fart på rekryteringen behöver vi dessutom en rekryteringsofficer på heltid som rekryterar mot hela Försvarsmakten, som rekryteringskontoren man har i utlandet.

Hur har ni trots allt lyckats nå er målgrupp?

— Gymnasieskolorna har framtidsdagar två gånger per år, där är vi och rekryterar och får de allra flesta nappen. Sedan är vi på lokala marknader och genomför två military weekends per år. När vi haft utlandsstyrkan här har vi tillsammans stått vid köpcentrumet och rekryterat, de har varit ett bra dragplåster.

OFFICERSTIDNINGEN har utgått från det antal som besvarat hela TRM:s webbtest och jämfört det med befolkningsunderlaget i åldrarna 18 till 35 år i respektive län.

Ni kan läsa hela reportaget genom att ladda ner Officerstidningens nummer 6 på www.officersforbundet.se. ●

GRAFIK FRÅN OFFICERSTIDNINGEN:

REKRYTERINGSLIGAN 2013

Jämfört med förra året har ansökningarna till Försvarsmakten ökat signifikant. Blekinge toppar rekryteringsligan 2013. Efter Blekinge kommer tre län där utbildningsgrupperna är försvarets enda fasta närvaro. Officerstidningen har undersökt rekryteringen utifrån respektive läns rekryteringsunderlag, samt även i absoluta tal.

Länsnummer, länsnamn	2013 andel svarande per capita, ålder 18–35 år	Plats 2013 (2012)
10 Blekinge län	1,93%	1 (1)
09 Gotlands län	1,74%	2 (2)
21 Gävleborgs län	1,27%	3 (4)
23 Jämtlands län	1,21%	4 (3)
22 Västernorrlands län	1,18%	5 (5)
04 Södermanlands län	1,15%	6 (8)
17 Värmlands län	1,12%	7 (10)
25 Norrbottens län	1,06%	8 (6)
12 Skåne	1,06%	8 (9)
19 Västmanlands län	1,06%	8 (13)
13 Hallands län	1,05%	9 (10)
18 Örebro län	1,02%	10 (11)
05 Östergötlands län	1,01%	11 (12)
06 Jönköpings län	1,00%	12 (9)
08 Kalmar län	1,00%	12 (10)
02 Uppsala län	0,96%	13 (13)
20 Dalarnas län	0,95%	14 (7)
14 Västra Götalands län	0,93%	15 (14)
07 Kronobergslän	0,92%	16 (13)
01 Stockholm län	0,78%	17 (16)
24 Västerbottens län	0,74%	18 (15)

Median 1,05%	
-0,01–0,06	+0,01–0,06
-0,07–0,16	+0,07–0,16
-0,17–	+ 0,17–

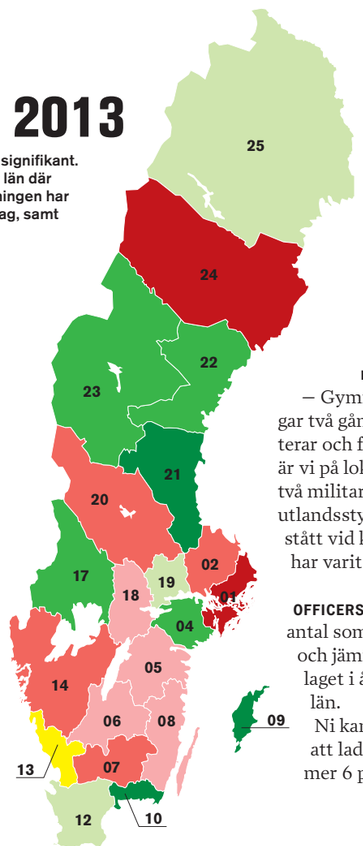

Nytt sätt locka unga

Under sommaren har Örebro-Värmlandsgruppen haft 20 ferieprakticanter. Ungdomarna som är i gymnasieåldern har dock inte jobbat med att rensa ogräs på Villingsberg, utan har i stället fått gå en två veckor lång ungdomskurs.

— Försvarsmakten är en mycket stor arbetsgivare och vi vill att ungdomarna ska få upp ögonen för de stora arbetsgivarna inför framtiden. Detta har alltså varit en arbetsmarknadstanke från Örebro kommuns sida, säger Bo Andersson, arbetsmarknadschef på Örebro kommun.

Utbildningsgruppen fick, precis som hundratalet andra arbetsgivare, en förfrågan från Örebro kommun under våren. Man beslutade sig för att arrangera en två veckor lång kurs inom ramen för ungdomsverksamheten.

Kursen, eller sommarjobbet, blev en succé med över 400 sökande. De som blev antagna fick genomföra steg ett i ungdomsutbildningen där de bland annat fick utbildning i sjukvård, orientering med karta och kompass samt resa till K 3 på studiebesök och tillbringa ett dygn i fält.

— Många av dem gick direkt med i hemvärnsungdom efteråt och flera av dem var faktiskt med på ungdomstävlingen på HvSS i augusti, säger Bengt Fransson på Örebro-Värmlandsgruppen.

UNGDOMARNA anställdes av Örebro kommun som stod för löner, försäkringar och dylikt. Försvarsmakten stod för övningskostnader, ungdomsledare, transporter och mat. De tre ungdomsledarna kom från Sannaheds hvbataljon.

— Ungdomarna var jättenöjda, inte nog med att de fick betalt, den sista veckan fick de ledigt som kompensation för att de hade jobbat in tiden under de två första veckorna. Både vi och kommunen vill gärna göra detta igen nästa år. Dessutom har vi faktiskt även fått en förfrågan om vi kan arrangera en liknande kurs för lite äldre ungdomar som vill prova på olika uniformsyrken, säger Bengt Fransson.

ÖREBRO KOMMUN förmedlade i år cirka 1 900 sommarjobb fördelade på 300 arbetsplatser. Ungdomarna är mellan 15 och 18 år och lönen är 61 kronor i timmen. Arbetsperioden är tre veckor. ● LB

FOTO: LISA BJÖRK

Övning med Halvar på Livgardet.

FOTO: STAFFAN CLÄESSON

Halvar med träffregistrering

Nu blir alla skyddsvaktsträningsanläggningar, benämda Halvar, uppgraderade med träffregistrering och ny filmduk. Efter uppdateringen kommer en röd prick på bildskärmen att markera skyttens träffpunkt. Pricken ligger kvar i drygt en och en halv sekund. Tidigare var det svårt att se var skytten träffade, trots lasersiktet som visar en röd punkt på filmduken där skytten siktar.

DEN GAMLA FILMDUKEN kommer att ersättas med en ny med en ram där det sitter sensorer som anger träffpunkten.

— Det var en brist förut att man inte kunde se vart skotten tog, menar Magnus Norhult på HvSS som är systemansvarig.

— Även figuranterna kan se var skottet tar och kan på så sätt fortsätta spelet beroende på var skytten egentligen träffat, menar han.

I NOVEMBER SKA alla tolv Halvaranläggningar ha moderniserats, en kostnad på drygt tre miljoner kronor.

Är det värt pengarna?

— Ja, absolut. De utbildningsgrupper som redan har fått pröva den uppdaterade anläggningen är jättenöjda. Uppdateringen gör att det blir mycket mer realistiskt och man ser direkt på duken var skytten träffat. Då blir det inte några diskussioner om träffresultatet. En skyddsvakt måste kunna avge eld på ett säkert sätt, säger Magnus Norhult. ● LB

Av Lisa Björk
Foto Hans Stening

Bild från höstens stridssjukvårdarutbildning på Dalregementsgruppen.

Lokal utbildning i stridssjukvård

Under hösten har hemvärnet börjat utbilda stridssjukvårdare i egen regi. Tidigare har metodförsök genomförts på Försvarsmedicincentrum, FöMedC, i Göteborg och efter utvärderingar har försöken fortsatt på Dalregementsgruppen. Den första kursen genomfördes i oktober med 14 deltagare.

— Kursen är ny på det sättet att den genomförs på regionalnivå, FöMedC är fortfarande kursansvariga men Livgardet och Dalregementsgruppen är huvudgenomförare. Instruktörerna på kursen är dessutom hemvärnets egna stridssjukvårdsinstruktörer, säger Hans Stening, ansvarig på Dalregementsgruppen.

Kursen är nio plus nio dygn med ett tre veckor långt uppehåll mellan tillfällena. Den första delen i utbildningen handlar om att lära sig konceptet och grunderna. Den andra delen om att pröva sina nya kunskaper under stress.

INFÖR KURSEN genomfördes även en preparandkurs under en helg för att intresserade deltagare skulle få pröva på om stridssjukvård verkligen är något för dem.

— Erfarenheten från metodförsöken visade att vi behövde en preparandkurs. Stridssjukvårdsutbildningen är inte lämpad för alla och detta var ett sätt från vår sida att ge deltagare chansen att prova om detta är något för dem. Har jag rätt förutsättningar, har jag verkligen fysiken som krävs eller måste jag träna lite mer? Det visade sig att det fanns en del som kände att detta inte var rätt för dem, säger Hans Stening.

SOLDATERNA PLACERAS efter genomförd och godkänd utbildning i sina hemmaförband som soldat tillika stridssjukvårdare. ● LB

Ny instruktionsbok för ak 4 B

Sedan den 1 oktober 2013 gäller nya SoldR Mtrl Vapen för ak 4 b.

— Hemvärnssoldaterna ska ha en modern instruktionsbok. De ska inte behöva bläddra i flera olika. I den nya instruktionsboken har vi tagit bort den gamla materielen, bland annat gevärsrem, nollställningsmejsel och 22. long som har utgått. Dessutom har kikarsiktet renoverats och det nya finns med, berättar Magnus Norhult på HvSS som tagit fram underlaget.

Den senaste upplagan kom 2004. Den nya instruktionsboken är lämnad till tryck. ● LB

Mästare i fäktning

Kalmarbataljonen har fått en militär EM-mästare i fäktning. Elin Wikström vann alla matcher i den militära fäkttävlingen i spanska Malaga, och vann även lagtävlingen tillsammans med lagkamraterna Ulrika Hansson och Frida Holm. ● TÅ

Flera jubilarer

Södertörns musikkår anordnar en konsert för att fira 40 år som musikkår. En annan jubilar är Hemvärnets Musikkår Ängelholm, tillika Ängelholms musikkår, som har firat 100 år i år med en rad spelningar och konserter. ● TÅ

FOTO: ANTON THORSTENSSON/COMBAT CAMERA

Tysk luftlandsättning på Gotland

Himlen fylldes av fallskärmar när ett helt kompani fallskärmsjägare ur den tyska 27:e luftburna brigaden luftlandsattes på Gotland. Med på övningen var även gotländska hemvärnssoldater som agerade tyska medborgare som skulle evakueras av specialförbandet under den multinationella övningen Northern Coast (NOCO).

ETT 40-TAL hemvärnssoldater deltog i det veckolånga momentet.

— Mestadels agerade vi tyska civilister som levde i det fiktiva landet och som skulle evakueras med helikopter. De gjorde grundliga visitationer och det var roligt att se hur de arbetar, säger Henrik Jakobsson, gruppchef i hemvärnet och en av cheferna för ”B-styrkan”.

Förutom rollen som tyska civilister deltog de även som B-styrka.

— Vi fick agera lokal milis som de skulle ligga och spana mot, vi fick även agera korrupt polis som ville ha kvar de tyska civilisterna för att få lösensumma. Under helikoptertransporten var det även moment där helikoptern fick gå ner och det blev en del stridsmoment mellan oss och fallskärmsjägarna.

Vad tyckte du om övningen?

— Jag tycker det är spännande att se hur deras armé fungerar och hur de arbetar, det var roligt med utbyte. Vi fick höra hur de har det i sitt försvar med de förändringar de genomgått. Det var första gången som de övade utomlands och det märktes av de var anställda, de var professionella men trevliga. De hade hört rykten om att lokalbefolkningen skulle hålla demonstrationer mot Nato så de undrade om vår inställning, men vi övar ju med flera andra länder också.

I ÖVNINGEN som genomfördes i Östersjön deltog 35 fartyg, 10 helikoptrar, 10 flygplan och 3 000 soldater och sjömän. ● TÅ

Deltidssoldat/-sjöman

ska i framtiden användas av Försvarsmakten i kommunikativt syfte för att förenkla rekrytering. GSS/T är dock den korrekta benämningen i formella sammanhang. GSS/K kan på samma sätt benämnas heltidssoldat/-sjöman.

Av Therese Åkerstedt

Hemvärnet:

20 904 soldater

338* anställda

Budget: 1,8 mdr**

Försvarsmakten:

22 733* soldater**

19 525** anställda**

Budget: 40 mdr

FOTO: STAFFAN CLAESSON

FOTO: JOHAN LUNDAHL/COMBAT CAMERA

PERSONAL-LÄGET I AUGUSTI 2013

Hemvärnet (antal befattningar):	
Rikshemvärnschefen/Rikshemvärnsavdelningen:	1+10
Hemvärnets stridsskola:	35
Utbildningsgrupperna: militär personal/civila	252/40
SUMMA (anställda*):	338
Tänkt förstärkning vid övningar (årsarbetskrafter)	200
SUMMA:	538
Regionala staber (insatsledning, försvarsplanering):	104

* Antal befattningar, de anställda ingår även i totalsumman för hela Försvarsmakten.

** Over-headkostnader. 980 miljoner för hemvärnets årliga utgifter/kostnader (löner, ersättningar, verksamhetsmedel, FMLOG, infra etc). Ingår i Försvarsmaktens 40 miljarder.

Försvarsmakten	Heltid	Deltid
Officerare	7 951	6 577
Specialistofficerare	1 145	43
Gruppchefer, soldater, sjömän	4 964	2 053
SUMMA	14 060	8 673
TOTALT (militär personal):	22733***	
Civila arbetstagare	5 465	
SUMMA (alla heltidsanställda):	19 525****	
Officersaspiranter	734	
Rekryter	1 584	

***Officerare, specialistofficerare, gruppchefer, soldater, sjömän. Hel- och deltidsanställda.

****All heltidsanställd personal i Försvarsmakten, även hemvärnets*.

Av Therese Åkerstedt

Höstens nedskärningar

FÖRSVARSMAKTENS EKONOMISKA PROBLEM har gjort att man måste spara i förbands- och övningsverksamheten. Här kan du se hur det påverkar hemvärnet och respektive utbildningsgrupp:

- = Summa besparingar i hundratusentals kronor*.
- = Verksamhet/övningar som har tagits bort.
- = Verksamhet/övningar som begränsas eller minskas.
- = Citat av respektive utbildningsgruppchef/stf.

* besparingskrav i september, fler kan tillkomma.

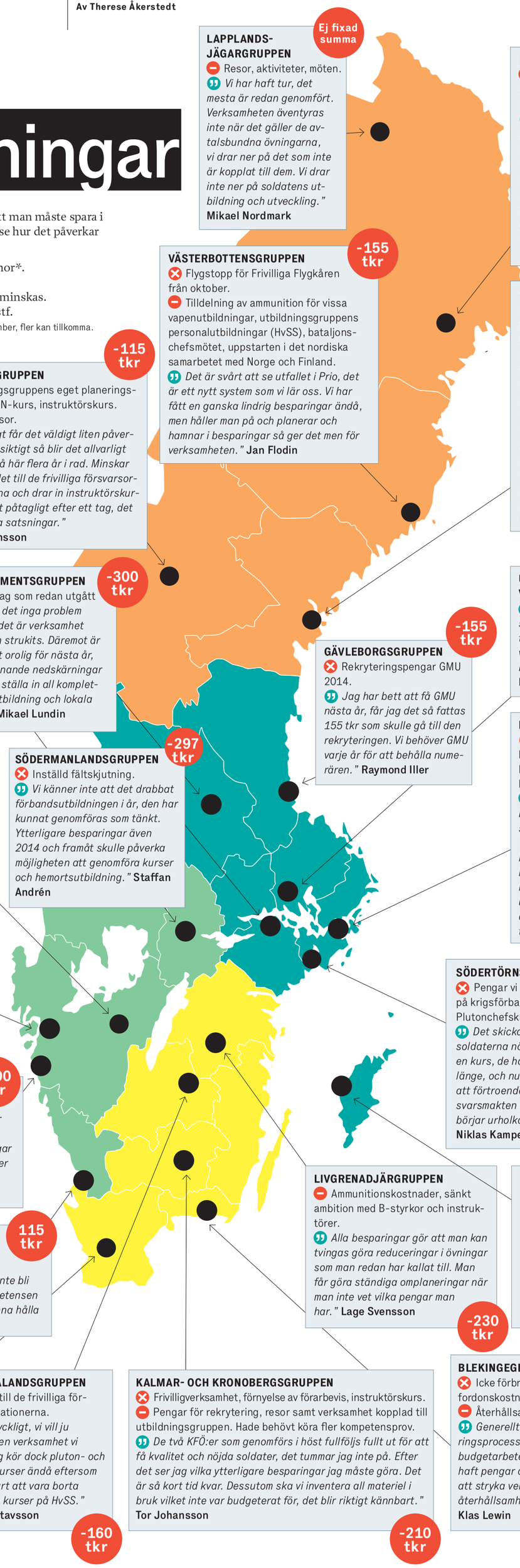

LAPPLANDS-JÄGARGRUPPEN — Ej fixad summa
- Resor, aktiviteter, möten.
- *Vi har haft tur, det mesta är redan genomfört. Verksamheten äventyras inte när det gäller de avtalsbundna övningarna, vi drar ner på det som inte är kopplat till dem. Vi drar inte ner på soldatens utbildning och utveckling."* **Mikael Nordmark**

NORRBOTTENSGRUPPEN — -136 tkr
- Allmän återhållsamhet, en del kostnader kommer nästa år.
- *Det beror på när det kommer på året. Jag genomförde huvuddelen av min övnings verksamhet på våren, så jag hade tur. Då är det lättare att hantera. Vi har ju utbildningsmål och långsiktigt får det påverkan även om ett enstaka år går att hantera."* **Thomas Widmark**

VÄSTERBOTTENSGRUPPEN — -155 tkr
- Flygstopp för Frivilliga Flygkåren från oktober.
- Tilldelning av ammunition för vissa vapenutbildningar, utbildningsgruppens personalutbildningar (HvSS), bataljonschefsmötet, uppstarten i det nordiska samarbetet med Norge och Finland.
- *Det är svårt att se utfallet i Prio, det är ett nytt system som vi lär oss. Vi har fått en ganska lindrig besparingar ändå, men håller man på och planerar och hamnar i besparingar så ger det men för verksamheten."* **Jan Flodin**

VÄSTERNORRLANDS-GRUPPEN — -104 tkr
- Kompanistabsutbildning.
- Kompletterande utbildning, ammunition.
- *Problemet var att vi nästan genomfört alla övningar under våren, eftersom vi har GMU nu på hösten, så det var svårt att spara och ändå genomföra SÖF, GMU och LTÖ. Man kan inte ställa in avtalsdagar. Viss ambitionsminskning på SÖF:en genom besparingar på ammunition."* **Ronald Forsberg**

ÖREBRO- OCH VÄRMLANDSGRUPPEN — -255 tkr
- Tunga vapen-utbildning, kompletterande utbildning av insatsplutonschefer, skyddsvaktsinstruktörskurs, skyddsvaktsutbildning, sprintutbildning och riskutbildning trafik.
- *Jag gillar verkligen inte att behöva ställa in utbildning för våra hemvärnssoldater. Det som har varit planerat är viktigt för deras utveckling. Men samtidigt har utbildningsgruppen tillsammans med övriga enheter vid K 3 ett gemensamt ansvar för förbandets ekonomi och har inte haft råd till all verksamhet som varit planerad."* **Bengt Fransson**

FÄLTJÄGARGRUPPEN — -115 tkr
- Utbildningsgruppens eget planeringsinternat, CBRN-kurs, instruktörskurs.
- Tjänsteresor.
- *Kortsiktigt får det väldigt liten påverkan men långsiktigt så blir det allvarligt om man gör så här flera år i rad. Minskar man t ex stödet till de frivilliga försvarsorganisationerna och drar in instruktörskurser så blir det påtagligt efter ett tag, det är långsiktiga satsningar."* **Mikael Johansson**

DALREGEMENTSGRUPPEN — -300 tkr
- Uppdrag som redan utgått
- *I år är det inga problem eftersom det är verksamhet som redan strukits. Däremot är jag väldigt orolig för nästa år, blir det liknande nedskärningar måste jag ställa in all kompletterande utbildning och lokala kurser."* **Mikael Lundin**

UPPLANDS- OCH VÄSTMANLANDSGRUPPEN — -190 tkr
- *Det påverkar inte vår verksamhet i år, eftersom vi kunde ta det från redan genomförd verksamhet där färre än vi budgeterat för deltog."* **Bengt Tiberg**

GÄVLEBORGSGRUPPEN — -155 tkr
- Rekryteringspengar GMU 2014.
- *Jag har bett att få GMU nästa år, får jag det så fattas 155 tkr som skulle gå till den rekryteringen. Vi behöver GMU varje år för att behålla numerären."* **Raymond Iller**

SKARABORGSGRUPPEN — -100 tkr
- Gruppchefskurs 3-granatgevärsgruppchef. Nej till alla nya kursinbjudningar, t ex musikutbildning, och tävlingsverksamhet.
- Dragit in nästan allt stöd till frivilligverksamhet. Resor. Internt.
- *Soldaterna blir besvikna när de inte får genomföra utbildning och åka på kurser som planerat. Vi fokuserar på det vi ska genomföra och det försöker vi kommunicera utåt."* **NE Nilsson**

SÖDERMANLANDSGRUPPEN — -297 tkr
- Inställd fältskjutning.
- *Vi känner inte att det drabbat förbandsutbildningen i år, den har kunnat genomföras som tänkt. Ytterligare besparingar även 2014 och framåt skulle påverka möjligheten att genomföra kurser och hemortsutbildning."* **Staffan Andrén**

LIVGARDESGRUPPEN — -600 tkr
- Chefsutbildningskursen flyttad till KFÖ. Håller igen på kostnaderna på kurser och övningar.
- *Det jag är rädd för är att när bataljonerna rekryterar fler soldater, 100 förra året och 70 i år, så gör det att övningskostnaderna ökar. Då finns det risk att pengarna inte räcker kommande år. Då ska vi dessutom stödja mer verksamhet för de frivilliga försvarsorganisationerna."* **Peter Bengtsson**

BOHUSDALGRUPPEN — -155 tkr
- Ungdomsverksamhet, frivilligutbildning/stöd.
- *Vi har negativa erfarenheter av att sent ändra i planerade kurser. Hemvärnssoldater har ofta lång tid före genomförandet vidtalat arbetsgivare med flera för att kunna genomföra den av oss planerade verksamheten. Konsekvenserna blir påtagligt negativa både för den enskilde soldaten, närstående och arbetsgivare vid förändringar. Därför har inga reduceringar gjorts i kursverksamhet."* **Niklas Hermansson**

SÖDERTÖRNSGRUPPEN — -321 tkr
- Pengar vi inte utnyttjat på krigsförbandsövningen. Plutonchefskurs.
- *Det skickar en signal till soldaterna när man ställer in en kurs, de har haft tålamod länge, och nu känns det som att förtroendet för Försvarsmakten och politikerna börjar urholkas."* **Niklas Kamperhaug**

ELFSBORGSGRUPPEN — -300 tkr
- *Jag avser att genomgöra det som är planerat, det kommer inte påverka hemvärnssoldaterna. Jag är mer orolig för nästa år, att man stoppar ett väl fungerande KFÖ-system. Med duktiga soldater så krävs bättre övningar för att de ska kunna utvecklas. Rekryterar vi dessutom fler soldater så blir hemvärnsbataljonerna dyrare, men de är fortfarande extremt billiga att utveckla."* **L-G Olsson**

LIVGRENADJÄRGRUPPEN — -230 tkr
- Ammunitionskostnader, sänkt ambition med B-styrkor och instruktörer.
- *Alla besparingar gör att man kan tvingas göra reduceringar i övningar som man redan har kallat till. Man får göra ständiga omplaneringar när man inte vet vilka pengar man har."* **Lage Svensson**

GOTLANDSGRUPPEN — -150 tkr
- *Det har ingen praktisk påverkan just i år så som övningarna har varit utformade. Vi har inte skjutit så mycket utan i stället kört närkampsutbildningar som är billigare än att bekosta ammunition och körmil."* **Hans Håkansson**

HALLANDSGRUPPEN — 115 tkr
- Tunga vapen-utbildning.
- Ammunitionskostnader på kompletterande utbildning.
- *Vi kan inte ha en lägre ambitionsnivå på sikt. Det får inte bli regelmässigt att stryka tunga vapen för då kommer kompetensen att sjunka. Det är olyckligt att behöva ändra och inte kunna hålla det som är utlovat hemvärnssoldaterna."* **Lars Lindén**

SKÅNSKA GRUPPEN — -460 tkr
- Stödet till de frivilliga försvarsorganisationerna.
- **Övrigt:** Har även sparat 2 miljoner åt P 7 via minskade ammunitions- och resekostnader. En kortsiktig lösning.
- *Vi har medvetet gjort besparingarna så att de inte drabbar övningar som krävs för att hemvärnssoldaterna ska kunna fullgöra sina avtal. Det är jätteviktigt."* **LET Andersson**

NORRA SMÅLANDSGRUPPEN — -160 tkr
- Allt stöd till de frivilliga försvarsorganisationerna.
- *Det är olyckligt, vi vill ju genomföra den verksamhet vi planerat. Jag kör dock pluton- och gruppchefskurser ändå eftersom det är så svårt att vara borta länge och gå kurser på HvSS."* **Michael Gustavsson**

KALMAR- OCH KRONOBERGSGRUPPEN — -210 tkr
- Frivilligverksamhet, förnyelse av förarbevis, instruktörskurs.
- Pengar för rekrytering, resor samt verksamhet kopplad till utbildningsgruppen. Hade behövt köra fler kompetensprov.
- *De två KFÖ:er som genomförs i höst fullföljs fullt ut för att få kvalitet och nöjda soldater, det tummar jag inte på. Efter det ser jag vilka ytterligare besparingar jag måste göra. Det är så kort tid kvar. Dessutom ska vi inventera all materiel i bruk vilket inte var budgeterat för, det blir riktigt kännbart."* **Tor Johansson**

BLEKINGEGRUPPEN — -250 tkr
- Icke förbrukade medel, förplägnads- och fordonskostnader blev lägre än förväntat.
- Återhållsamhet.
- *Generellt sett har vi en bra planeringsprocess på Marinbasen och vårt budgetarbete fungerar bra. Hade vi inte haft pengar över hade det varit jättesvårt att stryka verksamhet. Sedan har vi krav på återhållsamhet på resten av året också."* **Klas Lewin**

Av Therese Åkerstedt

Äventyrare och ultralöpare

Rune Larsson är underrättelsesoldat i Göteborg. Den 57- årige äventyraren och ultradistanslöparen har sprungit tvärs över USA och rott över Atlanten.

– Jag gick med i hemvärnet av tre orsaker. Den första är att det ska finnas ett hemvärn och man kan inte förvänta sig att någon annan ska göra det. Den andra anledningen är att jag som löpare och äventyrare vill att någon ska leta efter mig om jag inte kommer hem. Jag kan inte förvänta mig att andra ska leta efter mig om jag inte själv letar efter andra. Den tredje orsaken var att jag blev kontaktad av min kamrat från fallskärmsjägarutbildningen som sa att de satte upp ett förband med gamla fallskärmsjägare.

Han ska göra sin andra övning i höst.

– När man satsar sin fritid måste man tycka det är bra, och min första KFÖ var fantastisk. Vi fick vettiga uppgifter, att bedriva fast spaning i skärgården, och jag hamnade med människor som var självgående från första stund. Fast medelåldern var 50 år i min spaningspatrull så hade attityden från fallskärmsjägarutbildningen konserverats i trettio år.

Varför blev det löpning?

– Jag föddes in i det, eftersom min far var löpare. Men han lät mig äga min egen löpning och lät mig definiera målen, säger han och berättar att han sprang sitt första maraton som 16-åring på 3.04,24.

– Det var ett rent nöje, ingen förväntade sig något av mig och jag gjorde det för min egen skull. I tonåren sprang jag 5 000 meter och terränglopp men vann nästan aldrig, det var en fördel. Jag har mött motstånd och lärt mig vara med av andra orsaker än att vinna. Jag har absolut inte vinnarskalle men ger mig aldrig, jag har fått sjukhusvård efter lopp jag inte ens vunnit.

Hans motto är lite skämtsamt ”Gärna medalj, men först en rejäl kollaps”, en travesti på socialdemokraternas valaffisch ”Gärna medalj, men först en rejäl pension”. Först som 23-åring satsade han på löpningen och fördubblade träningsdosen från 10 till 20 mil i veckan.

– Min kropp tål mycket stryk och min talang har varit att hitta det roliga i att springa vilket gjort att jag sprungit väldigt mycket. Jag var aldrig bra på explosiva grenar. Jag blev pionjär inom ultralöpningen och var med när det var för ”underpresterande” och ”långsamma”.

MILITÄRTJÄNSTEN gjorde han som fallskärmsjägare.

– Varje dag var en träning på att göra sitt bästa, även om jag inte visste det då. Det var ett väldigt viktigt år i mitt liv och jag har haft oändlig nytta av det senare. Den bästa skolan för mina äventyr var min militärtjänst. Det handlar inte bara om att gå eller springa långt, utan att passa in i ett sammanhang. Jag förändrades inte från en människa till en annan men finputsades rejält.

Under värnplikten utsågs han till bästa idrottsman. Fram tills han var 41 år var han krigsplacerad i en fallskärmsjägarpatrull och han gjorde fyra KFÖ:er i sin dåvarande befattning.

Som 23-åring tjänstgjorde han som soldat i Sinaiöknen. Av en tillfällighet fick han sedan ett treårigt collegestipendium i löpning i San Diego. En annan tillfällighet gjorde att han som 45-åring rodde över Atlanten, en tur som tog 95 dygn.

– Det var ett underbart äventyr, jag fick ersätta en som hoppat av. Folk frågade ”Var det inte tråkigt?” Men man kan inte ha tråkigt när man är livrädd, döden lurade på ett misstags avstånd. Det är roligt att vara rädd eftersom livet känns meningsfullt. Man kan inte ha mod utan rädsla.

TRE ÅR SENARE stod han i Stilla havet utanför San Diego med vatten upp till knäna. 77 dagar senare stod han i Atlanten utanför New Jersey. Då hade han sprungit i snitt 64 kilometer om dagen utan stöd och sponsring tvärs över hela Nordamerika. Sina saker hade han i en löparbarnvagn och han hade inte planerat sina stopp i förväg.

– Jag tog vart enda steg själv och försökte hålla mig på så små vägar som möjligt. Jag sov på billiga motell eller utomhus och skaffade ett tält först i Missouri. Det roliga var att springa i väg på morgonen utan att veta om jag får logi för natten.

För två år sedan sprang han från Portugal hem till Sverige tillsammans med löparkollegan Susanne Johansson. Åtta länder och nästan 400 mil. Planeringen tog 40 minuter.

– Hur vågar man? Inse att det inte är lätt men inte oövervinnerligt, anpassa det till det du kan. Så himla mycket i livet handlar om attityd, ett förhållningssätt till påfrestningar och hinder. Att lösa uppgiften själv i stället för att vänta på att någon annan ska göra det. ●

VETA MER OM NÅGON?
Maila intervjutips till red@tidningen hemvarnet.se

Namn **Rune Larsson**
Yrke **Föreläsare och skribent**
Meriter **Vunnit Spartathlon (246 kilometer) 1987, 88 och 93. Årets roddare 2001**
Tider **Maraton: 2:18,38, 100 kilometer: 6:43,36 (svenskt rekord 1987 - 2009) Svenskt rekord 24-timmar: 262,640 km.**

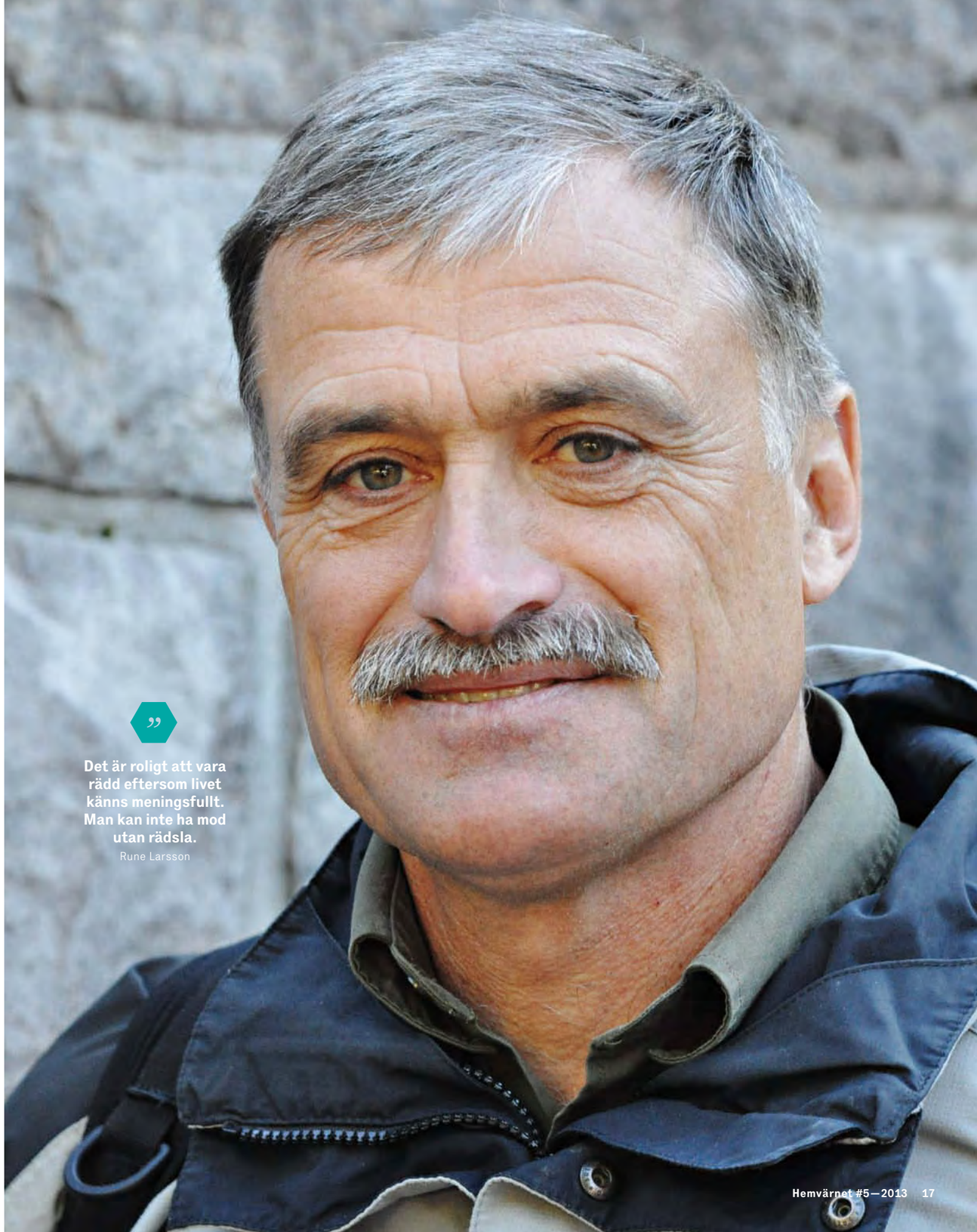

”Det är roligt att vara rädd eftersom livet känns meningsfullt. Man kan inte ha mod utan rädsla.
Rune Larsson

Av Therese Åkerstedt

Uppdrag SPANING

Dimman ligger tät över fälten när underrättelsesoldaterna framrycker mot sin observationsplats. Deras motståndare är Södermanlands hvbataljon som har fördelen av hemmaplan.

12 : 49

Sjukvårdare och mc-ordonnanser lyssnar på genomgången inför anfallet, sjukvårdsgruppchefen Frida Ahlström Lundin till höger.

11 : 24

Soldaterna i insatskompaniet som har tagit objektet i Vrena har lämnat över det till bevakningskompaniet och passar på att återhämta sig inför nästa uppgift.

Under framryckningen mot flygfältet blir insatssoldaterna beskjutna av B-styrkan.

16 : 13

16 : 16

En soldat skottskadas i armen och tas om hand av sjukvårdare.

Södermanlands hvbataljon får underrättelser från luften.

16 : 58

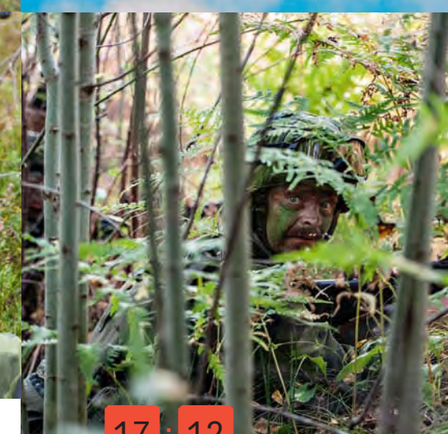

17 : 12

Den täta terrängen runt flygfältet för tankarna till ett mer tropiskt klimat, att hålla skyttelinjen blir en utmaning.

Gruppchefen Stefan Eriksson kontrollerar positionen på kartan.

10 : 42

17 : 04

Plutonchefen samverkar med kompanichefen.

Den ekonomiska krisen i Europa har försämrat det säkerhetspolitiska läget och flera incidenter har inträffat i Sverige. I Vrena har Södermanlands hvbataljon fått i uppgift att vakta en krigsviktig industri eftersom stölder och inbrottsförsök inträffat vid flera försvarsanläggningar. Det är oklart om det gjorts av kriminella eller varit medvetna sabotageförsök.

De två insatskompanierna som tagit anläggningen har fått förstärkning av Liv bevakningskompani som ska ta över uppgiften. Soldaterna har precis börjar avlösa varandra och diskuterar bevakningsområdet.

– Ni ser grindarna? Patrullera längst staketet och bevaka mot intrång. Vi upptäckte att staketet var klippt och fick en spårmarkering. Vi har försökt laga det och har gjort en ”fälla” med ölburkar, det är dock inte vi som druckit ur dem, förtydligar Jonas Persson och skrattar.

Schäfern Frasse är dock mest intresserad av sin avlösning, vallhunden Zenta som är av rasen berger picard. Trots Zentas gulliga yttre kan skenet bedra enligt hundföraren Åsa Liljeroos Tanghöj.

– Det är mer skärpa i henne än man tror, rasen används till skydds- och vakthundar i Europa och hon är den första utbildade patrullhunden i sin ras, säger hon innan de börjar sin bevakningsuppgift.

SJUKVÅRDSGRUPPCHEFEN Frida Ahlström Lundin är trots sin gröna maskeringsfärg väldigt synlig där hon står på asfaltplanen.

– Jag väntar på att vinka in en ammunitionstransport. Jag har hållit på i mobiliseringsförrådet och packat samt fixat slanor och maskering. Vi blev klara vid midnatt i går kväll. Vi har vår ambulans färdigställd med bår, än så länge har det mest blivit skavsår men för något år sedan var det en soldat som satte yxan i benet, då blev det riktig ambulans.

Vid inpasseringsposten är det än så länge väldig lugnt.

– Jag är postchef för inpassering till skyddsobjektet, en krigsviktig industri som vi ska skydda, beskriver gruppchefen Fredrik Larsson.

Till vardags driver han ett möbelsnickeri på orten och han är dessutom deltidsbrandman på brandstationen som ligger inne på området.

– Jag tillhör de sista spillrorna av Nyköpings insatskompani, jag började 1990. Insats tar för mycket tid, det är bara synd att de gör skillnad mellan oss när det gäller fordon. Det bästa vore om man skrev kontrakt med hemvärnet innan man gjorde GMU, nu är det som att utbilda brandmän som inte vill jobba på stationen.

Vid bataljonsstaben står mc-ordonnansen Tor-Erik Rönnbäck:

– Jag har skjutsat hit min chef för ordergivning. Jag har varit med ett år och kör mycket motorcykel privat, det här är en fortsättning på det. Utbildningen till mc-ordonnans är helt underbar, man blir lyft som mc-förare.

SÖDERMANLANDS hemvärnsbataljon har en överstelöjtnant som bataljonschef. Thomas Axelsson är en före detta yrkesofficer:

– Nu är jag inne på det jag tycker är viktigt i livet. Jag tillhör dem som tror att hemvärnet behövs och att vi kommer få en ökad betydelse i rikets försvar. Här får jag användning för mina kunskaper från den operativa insatsledningen och min tid som pansarofficer på P 10 i Strängnäs. Vi löser samma uppgifter nu, fast i mindre skala.

– Hemvärnssoldaterna och gruppcheferna har varit duktiga på strid men nu sätts det i en taktisk ram. Vi har börjat öva systematiskt och förbandet kommer att bli bättre på strid.

UNDER ÖVNINGEN har de två insatskompanierna slagits ihop till ett under ledning av Nicklas Lindqvist. Han har byggt en stor terrängmodell över flygfältet de ska ta. Han tar fram plutoncheferna så de får gå den väg plutonerna ska framrycka på.

– Jag litar att ni gör det på bästa möjliga sätt och förväntar mig att ni gör allt ni kan, avslutar han innan det är dags för uppsittning.

B-styrkan som består av bevakningssoldater får vänta på anfallet. Kompaniet råkade ta en alternativ väg till målet vilket gör att klockan tickar på. När fordonen väl rullar in på återsamlingsplatsen och lastar av höjs dock tempot. Två plutoner framrycker på bredd i tallskogen när första pluton blir beskjuten. En soldat blir skadad i armen samtidigt som de får besked om en skarp benskada på en soldat i den andra plutonen. När tallarna ersätts av björk och sly minskas sikten till några meter och plutonerna förlorar kontakten med varandra. Innan flygfältet är taget och B-styrkan nedkämpats har det börjat skymma.

SÖDERMANLANDS hvbataljon har inte bara en vanlig B-styrka att tampas med, 214:e hvunderättelsekompaniet från Uppland tillhör också motståndarsidan i övningen. Deras scenario är detsamma, för trots deras orangea bindlar så strider de också för Sverige fast med Södermanlandssoldaterna som fiender. Morgondimman har ännu inte börjat lätta när gruppchefen Stefan Eriksson samlar sina underrättelsesoldater till en snabb genomgång.

> ”Det gäller att komma så nära objektet som möjligt utan att synas och samla in så mycket information som möjligt åt staben.”

– Vi ska spana mot den här slingan. Jag kan tänka mig att de har bra koll på skogsdungen?

Lutade över kartan gör de en snabb terränganalys av läget och sin uppgift och ”brain-stormar”.

– Är vi i tidspress?

– Vi tar bara stridspackningen.

– Vi ska undvika stridskontakt, första rapport 14.00, så många svar som möjligt. Det blir jäkligt tajt.

Gruppen hoppar in i en personbil och kör längs slingriga vägar till en liten skogsväg där bilen lämnas och ordern om packning på kommer.

– Har alla fyllt på vatten?

Den täta dimman och tidspressen gör att de chansar och tar en kortare väg, trots det blir det några kilometer till fots innan målet börjar närma sig.

– Det verkar inte vara jättesvår terräng, håll utkik nu, varnar gruppchefen.

De viker av från stigen och gör en återsamlingsplats med ryggsäcksgömma innan det första stridsparet gör sig färdigt för att gå ut på sitt spaningsuppdrag. Eftersom det är flera objekt att spana mot kommer de inte att upprätta en fast observationsplats utan röra sig mellan dem.

– Jag kan tänka mig att de har en post här, ta m/90, vapen och ett extra magasin. Vi kör två timmar per par, säger Stefan Eriksson innan patrullen utgår.

– Det lät som en mc, kan de åka på vägen vi gick på?

Vad är er uppgift?

– Vi har elva objekt vi ska spana mot, vilken verksamhet, vad de gör. Vi har inte fått någon sluttid, därför har vi med så mycket grejer och har mat för tre dagar.

Vad gör gruppen när ni övar?

– Vi ligger och tittar på folk och objekt. Lär oss hur man bygger 0-plats och uppträder dolt. Det gäller att komma så nära objektet som möjligt utan att synas och samla in så mycket information som möjligt åt staben. Sedan behöver man stridskunskaper också.

Hur är övningen?

– Rätt bra, vi har tjatat om att få strida mot ett annat förband och få ta egna initiativ och lösa uppgiften.

UNDERÄTTELSESOLDATEN Oskar Söderman kamouflerar ryggsäckgömman och börjar koka vatten till lunchen.

– Det är lite som semester, man kopplar bort jobb och allt annat utom det som händer här. Det är jättekul och spännande.

Ett lågt surrande hörs, det är mobiltelefonen som är det enda sambandsmedel som fungerar.

– Ni har kontakt? Då vidarebefordrar jag det. Är de kamouflageklädda utan bindlar så är de fiender, säger Stefan Eriksson och lägger på innan han snabbt slår ett nytt nummer.

– Klockan är 11.40. Vi har eyes on target. ●

Underrättelsesoldaterna tar sig osedda fram genom terrängen till ryggsäckgömman.

Soldaterna har lämnat fordonen på återsamlingsplatsen, mindre än en kilometer återstår till anfallsmålet.

Av Lisa Björk

Ungdomar med drag

ÅRETS UNGDOMSTÄVLING lockade 59 lag till start på Hemvärnets stridsskola i augusti. I år kom lagen från Sverige, Finland, Norge, Estland, Lettland och Litauen.

Tidigt på lördagsmorgonen gick starten och under dagen kämpade lagen i åtta tävlingsgrenar. Avståndsbedömning, avståndsbestämning, precisionskastning, målupptäckt, sjukvårdstjänst, poängorientering, orienteringsbudkavle och överraskningsmoment.

Årets överraskningsmoment, klossgång, kom från tv-programmet Mästarnas mästare. Varje deltagare ska med tre träklossar förflytta sig fem meter innan nästa deltagare tar över klossarna. Laget ska ta sig så långt som möjligt på fem minuter. Momentet kräver både teknik och planering.

PÅ SÖNDAGEN rådde omvänd startordning och det lag med bäst poäng startade först. Söndagens moment bestod av biathlon, fältskjutning och hinderbana. När tävlingen avslutades visade det sig att det norska laget, Norge 1, vunnit, följt av det svenska laget Mammas pojkar från Södermanlandsgruppen. Det norska laget blev även bästa herrlag. Bästa mixlag blev Youth Guard 2 från Litauen och bästa tjejlag blev Flygjägarna, Fältjägargruppen FVRF. ▶

1. Christoffer Graan från lag 18, Rednillah från Södermanlandsgruppen gör sig redo för den andra fältskyttestationen, stående skytte.

2. I poängorienteringen finns 40 kontroller med olika svårighetsgrad utspridda i området. Laget har 80 minuter på sig att ta så många kontroller som möjligt. Det gäller att dela upp dem på ett smart sätt.

3. Lördagens sista moment, orienteringsbudkaveln, är en av tävlingens mest spännande. Runt HvSS byggnader finns tre banor med vardera tre kontroller. Alla lag startar samtidigt med en deltagare och en karta. När man tagit alla kontroller växlar man till nästa deltagare med en ny karta. Första laget i mål med rätt stämplingar vinner.

4. Överraskningsmomentet, klossgång, var ingen match för det norska laget, Norge 1. – Vår taktik var låg tyngdpunkt, långa kliv och att använda armarna som stöd, då blir det lättare med balansen, sa de efteråt.

5. Lagen kommer springande mot mål i poängorienteringen. Lagkamraterna hjälper till att heja in sina kamrater. Här lag 40, BLG HvU från Blekingegruppen.

6. Hinderbanan, tävlingens sista moment. Deltagarna kämpar sig över alla möjliga hinder under den dryga kilometern.

FLER BILDER PÅ WEBBEN

www.tidningenhemvarnet.se

Av Lisa Björk
Foto Nemo Stjernström

Nya fordon rullar in

Efter år av utveckling och tester har nu de första grupptransportfordonen levererats till hemvärnet. Fordonen är anpassade och utrustade speciellt för hemvärnets behov.

Inredning

Kupéutrymmet har extra värme och ventilation. Det finns även förberedda platser för Ra 4183 (Motorola) och Ra 1444 (Rakel) med strömförsörjning och anslutning till takantenner.

Höjd **254 cm**
Fordonets vikt **3 280 kg**
Maxlast **1 720 kg**
Motor **4-cylindrig miljödiesel (164 hk)**
Växellåda **5-stegs automat med hög- och lågväxel samt diffspärr**
Bränsletank **100 liter**
Senare under 2013 kommer FMV även att börja leverera en version med utökat utrymme för samband och ledning. Totalt kommer hemvärnet att få över 400 fordon under 2013-2016.

Växellåda

Fordonet har inkopplingsbar fyrhjulsdrift med urkopplingsbar framhjulsdrift, automatväxellåda och fördelningsväxellåda med hög- och lågväxel.

Belysning

Bilen är utrustad med vit takbelysning i det bakre lastutrymme, vit lysdiodarmatur på personalutrymmets mellanvägg, röd/vit kartläsarlampa och röd takbelysning i lastutrymmet samt i personalutrymmets tak.

Personal- och mellanutrymme

Förutom förare finns det plats för åtta passagerare. Två i det främre personalutrymmet och sex i det bakre personalutrymmet.

Två rader med tre passagerarstolar vardera är placerade i det bakre personalutrymmet. Stolarna är fastsatta i skenor i golvet med två handskruvar vardera, och kan vid behov tas bort för att ge utrymme för last eller sjukbårar. Sjukbårar kan placeras på den ena eller på båda sidorna efter att de två yttre stolarna på respektive sida tagits bort.

I fordonet finns ett lastutrymme avskilt från det bakre personalutrymmet med en mellanvägg.

Anpassat lastutrymme

Lastutrymmet rymmer soldaternas stridsutrustning och personliga vapen.

Här finns även särskilda lådor och fack för tunga vapen, ammunition, maskeringsnät, vattendunk, verktyg och en ventilerad hundbur.

En särskild, utfällbar ”landgång” underlättar för hundar att ta sig ombord det höga fordonet.

Underrede

Hasplåt

Fordonet har hög markfrigång och har utrustats med hasplåtar undertill.

Av Therese Åkerstedt

Hjälpande hand

Dygnet runt, året runt kan hemvärnssoldater bli väckta av ett telefonsamtal. I september deltog hemvärnet vid femton eftersök och hjälpte till vid höga vattenflöden.

2013-09-01, 23:45 (insatsen påbörjas 08:00 nästa dag)
FINSPÅNG, ÖSTERGÖTLAND
Cirka 15 soldater inklusive hundgrupp ur 31. Livgrenadjärbataljonen. Eftersök av man försvunnen i ett skogsområde norr om Finspång. Mannen påträffades avliden. Insatsen avslutas 19:00.

1

2013-09-03, 06:55 (07:00)
KARESUANDO, LAPPLAND
50 hemvärnssoldater avdelade ur Lapplandsjägarbataljonen.
Polisen i Norrbotten begär stöd för eftersök av man som gått vilse i trakterna av Karesuando. Mannen återfinns under eftersökets förberedelser innan hemvärnssoldaterna är på plats.

3

2013-09-08, 06:30 (07:00)
TÖRE, NORRBOTTEN
En hundpatrull ur Gränsjägarbataljonen.
Polisen i Norrbotten begär stöd för eftersök av personer som saknas efter en trafikolycka längs väg E 4 i trakten av Töre. Personerna återfinns inte men misstänkt ha färdats genom skogen och åter ut mot E 4:an och lämnat platsen i annan transport.

8

2013-09-08, 23:45
ÅMÅL, DALSLAND
Polisen begär hjälp av sex till åtta mc-ordonnanser för eftersök, beredd förstärka med 100 soldater ur Bohusläns hvbataljon. Personen återfinns vid liv dagen efter, insatsen avslutas 12:45.

9

2013-09-09, 02:00
UPPSALA, UPPLAND
20-tal soldater, en hund och fyra mc-ordonnanser ur Upplands hvbataljon. Eftersök för att finna en försvunnen 94-årig man i Uppsala, mannen återfunnen och insatsen avbryts den 10 september 19:00.

9

Polisen: ”Tack, ni har gjort ett strålande arbete”

PÅ SÖNDAG KVÄLL försvinner en 94-årig man från ett äldreboende i Uppsala. På måndag morgon får hemvärnssoldaterna i Upplands bataljon ett sms från sina kompanichefer att ett eftersök ska påbörjas. Hela måndagen och tisdagen söks området av i sektioner utan resultat. Klockan är strax efter 18 på tisdag kväll när hemvärnets militära insatschef får det efterlängtade telefonsamtalet.

– Vi har hittat honom.

HEMVÄRNSSOLDATERNA Valentin Magnusson, Dennis Jakobsson och Gustav Andersson har anslutit till eftersöket efter sina ordinarie jobb.

– Vi hade fått det här området att genomsöka och bestämde oss för att börja med dungen ute på fältet. Vi påträffade honom direkt, säger Valentin Magnusson.

Den medtagna 94-åriga mannen ligger i ett dike i utkanten av dungen. Han har då varit försvunnen i två dygn.

– Han var nedkyld och uttorkad men piggnade till när vi pratade med honom, vi packade in honom i våra kläder, säger Dennis Jakobsson som deltagit i flera eftersök.

– Jag tog ledigt från jobbet i går och åkte hit direkt i dag när jag slutade. Skulle någon av mina närstående försvinna så skulle jag vilja att folk hjälpte till och letade, säger han.

Hemvärnssoldaterna hjälper till att lasta mannen i en ambulans som kört ut på fältet. När alla återsamlas får hemvärnssoldaterna beröm av polisens insatschef Richard Wängelin:

– Jättetack från polismyndigheten, ni har gjort ett strålande arbete, säger han och framhåller att hemvärnet bidrar med egen ledning, förplägnad och soldater med rätt utrustning.

– Det känns jättebra, framför allt för de anhöriga. Det finns exempel där vi inte hittat personen och det blir alltid ett tomrum, säger Richard Wängelin.

På mindre än en timme är allt nedpackat och hemvärnssoldaterna återgår till sina civila liv. I morgon är en ny arbetsdag.

2013-09-09 15:30 (18:00)
GUSUM, ÖSTERGÖTLAND
Cirka 25 soldater, 3 mc-ordonnanser från Livgrenadjärsgruppen för eftersök av kvinna, ej återfunnen. Insatsen avslutas 10 september 15:15.

9

13 / 09

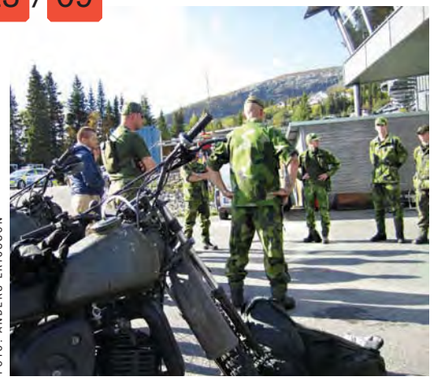

FOTO: ANDERS ERICSSON

Soldater ur Fältjägarbataljonen är samlade för eftersök i Åre.

FOTO: PONTUS STENBERG

13 / 09

Mc-ordonnanserna är tillbaka efter att de lämnat ut reflexvästar och radio 1444 till sökgrupperna.

19 / 09

Soldater ur Ångermanlands hvbataljon fyller sandsäckar åt räddningstjänsten.

FOTO: HANS PAHLIN

”Vi skottade ihop 500 säckar”

STORA DELAR AV Västernorrland har sedan mitten av veckan drabbats av översvämningar. Orsaken är det kraftiga regnandet som har lett till att flera vägar i området är stängda på grund av höga vattenflöden. I området finns Ångermanlands hemvärnsbataljon som nu ligger i beredskap med 25 man och tre bandvagnar för att hjälpa till om det behövs.

– Vid 12-tiden i går torsdag blev vi kontaktade av räddningstjänsten som hade ett akut behov av sandsäckar. Vi levererade de säckar vi hade och under kvällen samlade vi ihop 15 man och skottade ihop ytterligare 500 sandsäckar som vi har överlämnat till räddningstjänsten, säger bataljonschefen Hans Pahlin.

Enligt SMHI är det ett frontsystem som har parkerat över mellersta Norrland.

– Eftersom det ligger så pass stilla som det gör ger det rikligt med regn, uppger en av meteorologerna vid SMHI till TT.

Det började regna kraftigt i måndags och på sina håll har det kommit stora regnmängder. Vissa orter i Västernorrlands län har fått 130 millimeter regn från i måndags fram till torsdagsmorgonen. Under fredagen rörde regnvädret sig sakta norrut.

Läget var på fredagseftermiddagen som på torsdag kväll, kritiskt men stabilt.

– Vi ligger i beredskap med 25 man och tre bandvagnar för att kunna rycka ut om läget förändras och vi behöver hjälpa till, säger Hans Pahlin.

Anna-Lena Hesse, informationschef Norrbottens regemente

”Vi är väldigt tacksamma och glada för den snabba hjälpen av hemvärnet”

Bengt-Ove Ohlsson, räddningschef på räddningstjänsten i Ängelholm/Örkelljunga.

Under släckningsarbetet hjälpte hemvärnssoldaterna till med att rulla ut och sedan rulla in kilometervis med slangar.

FOTO: JONAS NYGREN

Beröm för insatsen vid torvbranden

I MAJ STARTADE en stor brand i torvmossen Flåssmyr utanför Örkelljunga. Totalt deltog runt 400 personer i räddningsarbetet, varav hälften från hemvärnet. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har bistått räddningstjänsten i Örkelljunga att göra en fördjupad olycksutredning kring insatsen.

– Vi är skyldiga att göra en olycksutredning enligt lagen om skydd mot olyckor och eftersom det var en så stor samverkansinsats så var det även av nationellt intresse. Vi får ett gott betyg i rapporten för vår insats, för vår samverkan med Försvarsmakten och vår ledningsförmåga, säger Bengt-Ove Ohlsson, räddningschef på räddningstjänsten i Ängelholm/Örkelljunga.

Totalt brandhärjades ett område på närmare 90 hektar.

– I vanliga fall pågår en torvbrand i cirka en vecka, nu var den släckt på två dygn vilket berodde på att vi tidigt mobiliserade stora styrkor och ledningsresurser. Vi är väldigt tacksamma och glada för den snabba hjälpen av hemvärnet, de mobiliserade på tre timmar med bandvagnar, terrängbilar och personal från Helsingborg.

Försvarsmakten bidrog även med en helikopter 10 för vattenbombning.

Vad tycker du om hemvärnets insats?

– Hemvärnssoldaterna är vana att ledas av befäl, de är organiserade och lätta att leda vilket gör dem lättare att ta in än frivilliga från gatan. De vill bidra och är en stor samhällsnytta.

Det är oklart hur branden startade men ett alternativ kan vara gnistbildningar som uppstått vid torvbrytningen. Torven, det varma vädret och den kraftiga vinden bidrog till den snabba spridningen av branden vilket bland annat gjorde att E4:an måste stängas av.

– Privata fastigheter var hotade men vi lyckades sätta in resurser på rätt ställe och begränsa elden.

Hur skulle du betygsätta insatsen?

– Med beröm godkänt!

2013-09-13, 07:00 (09:00)
ÅRE, JÄMTLAND
40-tal soldater, sex mc-ordonnanser ur Fältjägarbataljonen. Polisen i Jämtland begär stöd för eftersök av försvunnen man i området Tegefjäll, Åre. Sökandet avblåses samma dag vid 16-tiden då mannen återfunnits död av hundpatrull från polisen.

13

2013-09-13, 01:00 (08:00)
KATRINEHOLM, SÖRMLAND
23 soldater varav två mc-ordonnanser ur Södermanlands hvbataljon.
Eftersök av en försvunnen kvinna, hon återkommer av sig själv och insatsen avbryts den 14 septem-

13

2013-09-16, 20:30
LAHOLM, HALLAND
Polisen begär stöd för eftersök med ett 50-tal soldater ut Hallands hvbataljon och eventuellt mc-ordonnanser. Personen återfinns vid liv och insatsen avbryts efter två timmar.

16

2013-09-17, 01:20
SKÖVDE, VÄSTERGÖTLAND
Polisen begär stöd av mc-ordonnanser, eventuellt fordon, för eftersök som avdelas ur Kåkinds hvbataljon. Personen hittas vid liv och insatsen avbryts efter två timmar.

17

2013-09-19, 17:45 (18:00)
KRAMFORS, ÅNGERMANLAND
15 soldater ur Ångermanlands hvbataljon.
Räddningstjänsten Höga kusten begär stöd med fyllande av 300 sandsäckar samt transport av dessa till brandstationen i Kramfors. Detta med anledning av att det är höga vattenflöden i trakten av Kramfors. Personalen beredd lämna ytterligare stöd fram till dess att insatsen avblåses 13:30 den 21 september.

19

2013-09-23, 08:00 (09:00)
RAMSELE, ÅNGERMANLAND
25-tal soldater, cirka fem mc-ordonnanser ur Fältjägarbataljonen.
Polisen i Jämtland begär stöd för eftersök av försvunnen kvinna i traktterna kring Ramsele. Sökandet avblåses samma dag 12:30 då kvinnan återfunnits vid liv.

23

2013-09-24, 03:30 (06:00)
ÖRNSKÖLDSVIK, ÅNGERMANLAND
2 mc-ordonnanser ur Ångermanlands hvbataljon.
Polisen i Västernorrland begär stöd för eftersök av försvunnen person i Örnsköldsvik. Militär insatschef samt 2 mc-ordonannser hjälper till fram till dess att sökandet avblåses för Försvarsmaktens del 18:00 den 25 september.

24

2013-09-29, 00:35 (03:00)
BERGEFORSEN, MEDELPAD
20-tal soldater samt 3 hundekipage ur Medelpads hvbataljon.
Polisen i Västernorrland begär stöd för eftersök av försvunnen kvinna. Klockan 03:00 påbörjar ett 10-tal soldater samt tre hundekipage eftersöket och från 08:00 samma dag är ett 20-tal soldater på plats för att delta. Sökandet avblåses vid 16-tiden den 30 september då kvinnan påträffats död.

29

Av Håkan Jörgensen
Foto Lisa Björk &
Therese Åkerstedt

Med en god löpteknik sparar du energi och kan både löpa längre och snabbare.

Snabb och effektiv med rätt teknik

Alla kan springa och det är världens enklaste motionsform. Så det är bara att ge sig ut och kuta, eller? Varför finns det då så många olika skomodeller för löpning och varför skrivs det mängder med böcker och artiklar om löpteknik, löpekonomi och barfotaskor?

Vi börjar med att förklara löpteknik och löpekonomi eftersom dessa ord hänger ihop och löpteknik är grunden för löpekonomi.

Löpekonomi är ett begrepp för hur du hushåller med dina krafter under din löprunda, alltså hur effektivt du utnyttjar den energi du skapar. Används största delen av energin till att vingla med överkroppen, pendla för mycket med armarna eller något annat som egentligen inte för din kropp framåt, ja då har du en dålig löpekonomi.

Genom god teknik, det vill säga genom att röra sig på ett sådant vis att du använder dina muskler mest effektivt och att rörelserna för dig framåt, sparar du energi och kan löpa längre och snabbare - mer ekonomiskt.

Grundläggande teknik

Det finns vissa grundläggande tekniktips som alla kan ta till sig, men alla förändringar av teknik/löpstil måste få ta tid för att inte överbelastningar ska uppstå. Gör så här:

- Armarna bör pendla framåt och bakåt och inte framför bröstet, detta för att inte överkroppen ska vrida sig för mycket.
- Kroppen ska vara så rak som möjligt, bröstet fram och uppåt och detsamma för huvudet, för att andning och steg ska bli så effektiva som möjligt.
- Skjut fram höfterna, luta kroppen framåt och landa på mitten/främre delen av foten för att ”falla” framåt, det spar kraft och minskar belastningen på knäna.

Fotens konstruktion

Konstruktionen av skelettbitar i varje fot skapar valv som ska fungera som kroppens stötdämpare. Valven ska svikta under kroppens tyngd - en väl fungerande konstruktion så länge valven fungerar och sviktar bra. Med tiden, eller genom att inte stimulera muskler och senor i fötterna, kan fotvalvens ”elasticitet” minska med överbelastningar som följd.

Fotleder kan se olika ut, tippa inåt eller utåt eller vara ganska raka. Om de tippar för mycket kan det i värsta fall leda till överbelastning.

Stöd eller inte?

Att springa barfota är det mest naturliga och något de flesta gör, även i västvärlden, som lekande barn. Men i och med att vi i väst har annat klimat än de flesta naturfolk och dessutom har en förkärlek för att beklä naturen med betong och asfalt använder vi skor för att skydda fötterna. Detta leder tyvärr till att fötternas rörelseförmåga och styrka minskar. Valven och fotlederna utsätts inte för belastning och försvagas.

TANKEN MED löparskor har varit att ge dämpning och stöd som en form av kompensation för det som sker när vi skyddar fötterna mot kyla och asfalt. Resultatet, menar många, har blivit ännu mer försvagade fötter och fotleder och överbelastningar.

Tanken med barfotaskor är att skydda fötterna från hårda underlag och kyla samtidigt som de medger rörelse för fotens alla delar och därmed stärks fötternas muskler.

Att variera belastningen på fötterna är bra och skadeförebyggande, och dessutom gör det löpningen lite roligare att ha olika skor för olika typer av träningspass.

VAD SOM ÄR bäst för just dig är svårt att säga. Men min åsikt är att en kombination av stabila och bra dämpande skor för långa pass och lättare skor för enstaka korta pass är det bästa.

Genom att använda tunna och lätta skor tränas fötternas muskler och det blir mer naturligt att landa på framfoten/fotbladet – vilket underlättar den lätt framåtlutade hållning som ger dig mer kraft framåt, och bättre teknik.

Barfotaskor

Skor med tunnare, eller ingen, dämpning och mindre skillnad mellan fram- och bakdel vad gäller tjocklek ställer större krav på fotisättningen vid löpning.

Om skornas sulor dessutom är delade i många mindre delar tränas musklerna i fötterna. På bilden syns en typ av barfotaskor.

Teknikövningar

Vill du förbättra din teknik och därmed din löpekonomi kan du göra de här övningarna som uppvärmning i samband med några av dina löprundor. Dessa övningar gör att att du sakta men säkert förbättrar din teknik under alla dina löppass. Rörelserna blir mer och mer naturliga och du blir snabbare. Upprepa varje övning 3-5 gånger.

Fallande löpning

Stå så rak som möjligt, tyngden på fotbladen, fall framåt. När du tvingas ta ett steg för att inte ramla ska du fortsätta framåt fem meter. Försök bibehålla samma hållning/lutning i nacke, överkropp och höfter som du hade precis när du föll framåt - pressa fram höfterna!

Hälarna uppåt

Träna på att dra upp hälarna rakt upp mot skinkorna. Jogga fem meter i taget.

Landa rätt

När du sätter i fötterna ska du landa på mittersta/främsta delen av foten och sedan med hälen, innan du skjuter ifrån för nästa steg.

Pendling

Händerna ska vara lätt knutna och armarna ska pendla rakt fram och tillbaka, utan att överkroppen vrider sig för mycket.

Hållning

Kroppen ska vara så rak som möjligt, bröstet fram och uppåt och detsamma för huvudet och blicken.

Undvik!

Så här ska det inte se ut med vriden och svajande överkropp.

FOTO: PRIVAT

FOTO: PAULA HÅKANSSON

FOTO: ANDERS VIKDAHL

Läsarnas egna bilder

1. Hemvärnslottorna Solveig Aplander Rosencrantz, Gunnel Olsson, Else-Mai Palovaara och Barbro Ertsas i Hälsingborgs Armélottakår hjälper till med förplägnaden i historisk uniform.

2. Under Malmöhusbataljonens KFÖ fick bataljonscheferna samt cheferna för bataljonens nyinrättade trafikpluton kamouflera ansikte och händer i den hastigt inrättade sminkstugan.

3. Lifkompaniet i Medelpads hvbataljon på KU-utbildning där fokus låg på strid i bebyggelse, tagande av terräng samt försvarsstrid. Delar av övningen skedde i terräng med grävda värnsystem som var gjorda enkom för denna övning tack vare maskinförarutbildningen i Bräcke som hjälpt till att gräva värnsystemet.

4. Under Dalabataljonens befälsutbildning gjordes bland annat stridsplaner och kompanicheferna tillbringade en av dagarna med att orientera sig och via luften få en bra överblick över den tilltänkta terrängen.

FOTO: PETER ENGMAN

Insändare angående artikeln ”Gamla kängor” i förra numret:

”VÅR VERKLIGHET”

Jag har ett brinnande intresse och en tro på att den senaste tidens valfjäsk med mer pengar kommer att bli en verklighet, vår verklighet.

Kläderna man har är från tidigt 90-tal. Det finns och där behövs betydligt bättre och modernare alternativ och då inte minst från den civila marknaden. Ni kan ju bara titta på Tidningen Hemvärnets annonsörer, fråga er själva varför dessa blir fler och har blomstrande affärer. Gå ut på våra kompanier och se hur många som har egen inköpt materiel. Det är minst 70 - 80 procent som har någon form av egen materiel. Ta bara ett exempel som underkläder. Jag har ett tiodagarskontrakt och man kan ju undra hur vi alla kommer lukta och fungera efter sju dagar i fält om vi skall snurra på två par kalsonger och strumpor? Ena paret skall sitta på och det andra paret får vara på torkning. Vi pratar om att man enligt SoldF skabyta strumpor efter cirka 50 minuters marsch? Då är det ju ett rent skämt att man har ett ombyte. Nu på vår senaste övning marscherades det konstant och då blir resultatet att man sätter på sig blöta strumpor igen.

I dag pratar vi hela tiden om att vi skall utveckla oss med alla nya ställningstaganden med utbildningar så som värdegrunder och dylikt men när vi skall verka och vi gång på gång påvisar att vi behöver bättre och ny materiel så är det som om att vi står med ett par skygglappar på. Att vi fått 90 Lätt-skjortan är ju trevligt men påverkar detta oss på något speciellt sätt? Flertalet bataljonschefer säger att detta är ett plagg som ska bäras inom ”campen”. Vad har jag då för nytta av det? Då är det ju bara något som fyller ut min trosspackning.

Att vi inte ens har en ficklampa eller kompass är ju ett ännu större skämt. Vi får alltid ”varningar” när ni som tidning kommer ut och då kommenderar bataljonschefen att bara reglementsenlig klädsel och utrustning får användas. Vi är otrolig skenheliga och vill påvisa att det vi har duger. Vem är det vi ljuger för om inte oss själva?

/Brukare av civil materiel

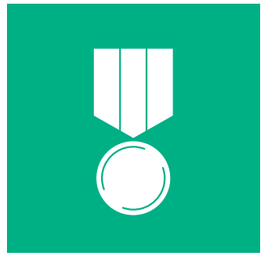

Vill tacka alla soldater i Västmanlands hvbataljon för en superbra SÖF, det är en ära att tjänstgöra med er!
/Gruppchefen

Varför inleds alla övningar med en bortkastad dag? Att genomföra inmönstring, packning av materiel och transport till övningsfält/utbildningsplats borde gå på en förmiddag. Utbildningsgrupperna måste planera bättre och ta vara på vår dyrbara fritid!
/Fortfarande besviken

Är det någon person eller organisation som du tycker förtjänar en medalj eller känga, skriv en motivering och mejla oss på red@tidningenhemvarnet.se!

Citat från tidningens Facebooksida angående kängornas kvalitet:

”Är inne på mitt 4:e par på 3 år i hemvärnet. Årsmodellerna är allt från 1993 till 2008.”

”Mina 47:or modell 2000 gick sönder en timme efter att jag hade hämtat ut dem från förrådet”

”Rekordet var nog i Strängnäs inne på förrådet efter 4 meter. Totalt sulsläpp!”

”Min gruppchef hade inför våran KFÖ plockat ut ett par ”nya” (tillverkade 2011) kängor. Två dagar, sen började skinnet på hättan att spricka.”

”Förra helgen när vi hade KFÖ pajade först mina sommarkängor. Tur var att jag hade packat ner vinterkängorna, trodde jag. Efter att jag tagit på mig dem och gått ca 15 m lossnade högersulan. Turligt nog bor jag i närheten av övningsområdet så hem fort ...”

” Vinterkängor från -93 fick jag ut förra vintern när Dalabataljonen hade vinterövning i Trängslet. Bara smulor kvar ... Det dryga var att jag hade bytt in mina förra från -99 för att få mindre storlek. Dessa fick jag ut på förrådet i Falun som vid frågan om kängornas kvalitet sa ” Vi beställer från Livgardet och detta är vad vi får hit”. Jävla fasoner.”

”Det som kanske bör ses över är hur kängorna hanteras och tas om hand inne på förråden. Har fått nys om att de bara står där och inte sköts om (kanske inte praktiskt möjligt iofs) men om den som tidigare har haft dem har tagit hand om skorna väl så håller de länge. Hämtade ut mina sommarkängor 2011 (de var då från 1996) och de håller än, och jag smörjer in och vårdar dem som sig bör.”

”Fick hämta ut nya kängor inför varje övning men de var lika rötna vare sig de var nya eller gamla. Tröttnade på att gå med skoskav varenda övning och köpte ett par egna.”

Av Erik Bergérus
Bilder Bohemia Interactive

Engagerande uppföljare

Spelrecensenten Erik Bergérus har testat nysläppta Armed Assault 3, en verklighetstrogen krigssimulator.

Någonstans suddas gränsen ut mellan spel och simulator. De här striderna vinns inte av en ensam, råbarkad karlakarl utrustad med grovkalibrig bössa och taskiga skämt. Här kan du slitsamt få vandra i vad som känns som en evighet för att plötsligt träffas i huvudet av kulan från en krypskytt hundra meter bort. Att höra automateld i fjärran och rikoschetter mot sanden och slänga dig ner på marken för att försöka kravla in bakom en sten bäddar för en upplevelse som kanske inte alltid kan beskrivas som kul, men helt klart engagerande.

Den huvudsakliga skådeplatsen för striderna i Arma 3 är ön Altis. Denna 270 kvadratkilometer stora Medelhavsö hyser både småstäder, vidsträckta kullar, gamla ruiner och sjöar och hav i olika formationer. Här sätts press på samarbetsförmåga, taktiska färdigheter och psykisk uthållighet. Något som tyvärr också får utstå ansträngningar är din dator. Det är vackra miljöer som blir bakgrund åt kriget, men speciellt under spel över internet kan hårdvaran säcka ihop under trycket.

TEKNOLOGISKT SÅ är detta en naturlig uppföljare till Arma 2, med välbehövda förbättringar där sådana behövdes, inte minst gällande artificiell intelligens och animationer. Arma-serien är samtidigt djupt beroende av sina spelare. Det är entusiasterna och hobbysoldaterna som gjort serien till något så mycket mer än ett spel. Även här är möjligheterna till att skapa scenarion med egna förutsättningar så gott som oändliga. Men utan engagemang från spelarna blir det inte mer än en bra idé och högtflygande ambitioner. Att lämna Arma 2 bakom sig, med sitt digra bibliotek av hemmasnickrade modifikationer är inget alla kan göra lättvindigt. De utökade systemkraven kan också innebära att många stannar kvar i den äldre utgåvan.

”Här sätts press på samarbetsförmåga, taktiska färdigheter och psykisk uthållighet. Något som tyvärr också får utstå ansträngningar är din dator.”

MEN DEN GIGANTISKA världen pockar på uppmärksamhet med sina stridsvagnar, flygplan, ubåtar och sin stora arsenal av både verkliga och fiktiva vapen. Det ska även tillkomma en kampanj där spelaren iklär sig rollen som Scott Miller, kapten i brittiska specialstyrkan. I skrivande stund har denna ännu inte släppts, och jag kan bara hoppas att den lyckas bli en realistisk skildring och inte osar för mycket Hollywood.

De som redan är frälsta av serien började förmodligen spela redan när den befann sig i betald betaversion. För nytillkomna kan det vara till fördel att vänta ut några uppdateringar och den strida ström av nytt innehåll som garanterat kommer att skapas av spelarna. Spelets release har kantats av diverse bekymmer och trots att det nu i teorin är ett färdigt spel så finjusteras det hela tiden för att förhoppningsvis kunna uppfylla all den potential som finns här. Bohemia Interactive utvecklar den professionella simuleringen Virtual Battlespace som används i utbildningssyfte i många länder, däribland hos finska försvarsmakten och flera Natoländer. Den ligger till grund även för Arma och känslan för detaljer genomsyrar hela den enorma värld som sträcker ut sig framför den som vågar ta steget ut på slagfältet. ●

Armed Assault 3,

Plattform **PC**
Utvecklare **Bohemia Interactive**
Release **Ute nu**
Pris **Ca 400 kr**
Minimum systemkrav **Dubbelkärnig processor på 2,5 GHz, 512 MB grafikkort, 2 GB RAM, internetanslutning**

I NÄSTA NUMMER RECENSERAR VI ”RYSKA ELITFÖRBAND”

Posttidning B

Tidningen Hemvärnet

Adressändring: Är du med i hemvärnet så kontaktar du din utbildningsgrupp, övriga mejlar adm@tidningenhemvarnet.se